

LA CRISIS AUSTRÍACA I EL COMUNISMEⁱ

Lev Trotski

13 de novembre de 1929

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “La crisis austriaca y el comunismo”, en, *Escritos* tomo I, volumen 2 1929-30, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 531-550

La crisi austríaca és una manifestació particular de la crisi de la democràcia com a forma principal de la dominació burgesa. La tensió excessivament alta de la lluita internacional i de la lluita de classes produeix el curt circuit de la dictadura que fa saltar, un rere l'altre, tots els taps de la democràcia. El procés començà en la perifèria d'Europa, en els països més endarrerits, en les baules més febles de la cadena capitalista. Però avança a pas ferm. El que es denomina crisi del parlamentarisme és l'expressió política de la crisi de tot el sistema de la societat burgesa. La democràcia es manté en peu o cau junt amb el capitalisme. En defensar una democràcia que sobreviu, la socialdemocràcia mena el procés social a l'atzucac del feixisme.

La força de la socialdemocràcia austríaca es deriva fonamentalment de la gran debilitat de la burgesia austríaca després de la guerra i la revolució i de la conseqüent dependència econòmica i política del país. En complir amb la seua funció de salvadora i consolidadora del règim burgès, la socialdemocràcia austríaca pogué diferenciar-se, en la seua propaganda, tant de la burgesia nativa com de l'estrangera (anglesa i nord-americana). En la primera etapa de l'estabilització del règim burgès posterior a la revolució, la socialdemocràcia fou l'agent directe del capital estranger. Açò li permeté atribuir-li a la burgesia nacional la responsabilitat de totes les calamitats i prendre una posició respecte a la burgesia més independent i crítica (almenys en aparença) que la que li resultava factible adoptar a la socialdemocràcia de qualsevol altre país, inclús a l'alemanya. Com més progressava la consolidació del règim burgès, més freqüentment denunciaven els socialdemòcrates a la burgesia nacional per obeir simplement les ordres del capital anglosaxó. Mentrestant, utilitzaven un lloc comú per a defensar davant els obrers la inviolabilitat de la propietat privada: “Naturalment, podríem acabar amb la nostra burgesia, però el problema no és

aquesta sinó la burgesia anglesa i nord-americana.”

Els partits burgesos d'Àustria perdien ràpidament les característiques que els diferenciaven entre si perquè es veien obligats a dependre de la paraula del patró anglosaxó. En essència, la socialdemocràcia fa el mateix paper, però, pel fet que es recolza en els treballadors, ha d'oposar-se, per força, al bloc dels partits burgesos. I és justament aquesta “oposició” el que en realitat li permet salvar la burgesia. Hem vist fenòmens i processos similars en Alemanya, que contribuïren en gran manera a la preservació de la socialdemocràcia en aqueix país. Però com la burgesia alemanya és molt més forta i independent, la socialdemocràcia alemanya hagué d'actuar de manera més oberta i evident, adaptar-se, formar un bloc amb d'ella i responsabilitzar-se directament per ella davant les masses treballadores. Aquesta situació presentà grans possibilitats per al desenrotllament del Partit Comunista Alemany.

Àustria és un cos petit amb un cap molt gran. La capital a mans de la socialdemocràcia, que, no obstant, compta amb menys de la meitat dels vots en el parlament nacional (el quaranta-tres per cent). Aquest equilibri inestable, que només es manté gràcies a la política conservadora-conciliadora de la socialdemocràcia, facilita en gran manera la posició de l'austromarxisme. El que fa en el consell de la ciutat de Viena basta per a diferenciar-la dels partits burgesos als ulls dels obrers. I pel que no fa (és a dir, allò més important), sempre li pot atribuir la responsabilitat als partits burgesos. Mentre l'austromarxisme denuncia la burgesia en els seus discursos i articles, utilitza molt hàbilment, com ja hem dit, la dependència internacional d'Àustria per a impedir que els obrers es rebel·len contra l'enemic de classe. “En Viena som forts, però en el camp encara som dèbils. A més, hi ha un patró que ens subjuga. Hem de mantenir les nostres posicions dins de la democràcia... i esperar.” Tal és la idea central de la política de l'austromarxisme i tot açò li permeté fer, fins ara, el paper d'ala “esquerra” de la Segona Internacional i mantenir la seua posició contra el Partit Comunista, que continua acumulant error rere error.

La socialdemocràcia austríaca ajudà l'*Entente* a derrotar la revolució hongaresa i a la seua pròpia burgesia a superar la crisi de postguerra, creant un asil democràtic per a la propietat privada quan aquesta agonitzava i estava pròxima al col·lapse. Així, durant tota l'època de postguerra fou el principal instrument de la dominació de la burgesia sobre la classe obrera.

Però aquesta eina és una organització independent, amb una gran burocràcia i una aristocràcia obrera que té els seus propis interessos i exigències. Aquesta burocràcia, totalment identificada amb la petita burgesia en les seues idees, costums i forma de vida, es recolza no obstant això en una classe obrera activa i molt real, i viu amb el temor constant del seu descontentament. Aquesta

circumstància és la principal font de las fricciones i conflictes entre la burgesia i la socialdemocràcia, entre el patró i el seu agent o majordom local.

Per més que la socialdemocràcia austríaca haja enredat la classe obrera en la seua xarxa d'institucions polítiques, sindicals, municipals, culturals i esportives, és evident (i les Jornades de Juliol de 1927 ho demostren amb especial claredat) que aquests mètodes reformistes-pacifistes no basten per a atorgar a la burgesia les garanties necessàries.

El que hem dit explica la funció social del feixisme austríac. És el segon majordom de la burgesia, força distint del primer i oposat a d'ell. Els sectors més baixos de la socialdemocràcia estan impulsats per un instint proletari, si bé adulterat. Els sectors més baixos del feixisme es nodreixen de la desesperació de la petita burgesia i dels elements desclassats que tant abunden a Àustria. Els dirigents de la socialdemocràcia mantenen sota control l'instint de classe del proletariat per mitjà de les consignes i institucions de la democràcia. Els dirigents del feixisme canalitzen el descoratjament de la petita burgesia en decadència oferint-li una perspectiva de salvació a través d'un colp d'estat, després del qual els "marxistes" ja no podran posar obstacles a la marxa favorable de l'agricultura, el comerç i les professions.

D'aquesta manera, Àustria constitueix la refutació clàssica de la teoria filistea que el feixisme és un producte del bolxevisme revolucionari. En qualsevol país, el feixisme comença a exercir un paper més important a mesura que es fa més evident i insuportable la contradicció entre la política de la socialdemocràcia com partit de masses i les necessitats urgents del desenvolupament històric. En Àustria, com en qualsevol altra banda, el feixisme apareix com el complement necessari de la socialdemocràcia, es nodreix d'aquesta i arriba al poder amb la seua col·laboració.

El feixisme és el fill legítim de la democràcia formal en la seua època de decadència. En Àustria, de manera especialment il·lustrativa, es portaren fins a l'absurd els principis de la democràcia. A la socialdemocràcia li falta molt poc per a ser majoria. No obstant, es pot dir (i no és una paradoxa sinó simplement la veritat nua) que la seua immobilitat política no té per base el quaranta-tres per cent dels vots amb què compta sinó el set per cent que li falta per a ser majoria. Els fonaments del capitalisme continuarien inviolables encara que els socialdemòcrates austríacs guanyaren la majoria. Però aqueix triomf no està garantit. És una ximpleria creure que la propaganda resol tots els problemes.

Si hom parteix de la premissa que Àustria continuarà vivint dins del marc de la democràcia, no hi ha raons per a concloure que en algun moment, dins dels pròxims vint-i-cinc o cinquanta anys, la socialdemocràcia austríaca obtindrà

inevitablement la majoria. L'economia de tota l'Europa capitalista enfronta l'enorme amenaça dels Estats Units i d'altres països d'ultramar. És més probable que la descomposició econòmica d'Àustria, absolutament inevitable dins d'aquesta perspectiva de desenvolupament pacífic, li faça perdre vots a la socialdemocràcia. En conseqüència, d'acord amb la lògica de la democràcia, la transició vers el socialisme és inacceptable, ja que un escàs percentatge de l'electorat, el menys eixerit, el més endarrerit, el més envilit, quedarà al marge de la lluita, vegetarà en la inconsciència i en el moment crucial li donarà al feixisme els seus vots i els seus punys. I açò malgrat que la continuació de la dominació burgesa condemna la nació a la decadència econòmica i cultural, malgrat que la immensa majoria del proletariat, la columna vertebral del país, està totalment disposada a efectuar la transició vers el socialisme.

La democràcia ha assolit l'absurd total. En l'època de creixement orgànic i ininterromput del capitalisme, que estava relacionat amb la sistemàtica diferenciació en classes de la nació, la democràcia feu un paper històric fonamental, incloent-hi l'educació del proletariat. Feu aqueix paper sobretot a Europa. Però en l'etapa de l'imperialisme, que a Europa és sobretot la de la decadència del capitalisme, la democràcia arribà a un atzucac. En Àustria els socialdemòcrates elaboraren la constitució i mantenen una posició d'excepcional importància, ja que controlen la capital. En conseqüència, s'hi hauria de donar l'expressió més acabada de la transició democràtica del capitalisme vers socialisme. Veiem, per contra, que la política està governada per les bandes de xoc feixistes d'una banda i per destacaments en retirada d'obres socialdemòcrates semiarmats per l'altra, mentre oficia de gran director d'orquestra d'aquesta democràcia un vell oficial de policia de l'escola dels Habsburg.

El feixisme és la segona agència autoritzada de la burgesia. Al igual que la socialdemocràcia, i encara en major mesura, compta amb el seu propi exèrcit, els seus propis interessos i la seua pròpia lògica per a l'acció. Sabem que a Itàlia, per tal de salvar i consolidar la societat burgesa, el feixisme es veié obligat a xocar violentament no sols amb la socialdemocràcia sinó també amb els partits tradicionals de la burgesia. El mateix pot observar-se a Polònia. No cal suposar que totes les agències de la dominació burgesa funcionen en harmonia total. Afortunadament no és així. L'anarquia econòmica està complementada per l'anarquia política. El feixisme, alimentat per la socialdemocràcia, està obligat a trencar-li l'espina dorsal per tal d'assolir el poder i la socialdemocràcia austríaca està fent tot allò que hom pot fer per a facilitar-los als feixistes aquesta operació quirúrgica.

És difícil imaginar ximpleria més concentrada que la dels arguments d'Otto Bauer sobre la inadmissibilitat de la violència excepte *en defensa* de la

democràcia existent. Traduït al llenguatge de les classes açò significa: la violència és admissible per a defensar els interessos de la burgesia organitzada com a estat, però no ho és per a implantar un estat proletari.

Aquesta teoria porta com apèndix una fórmula jurídica. Bauer es burla de les velles formulacions de Lasalle sobre la llei i la revolució. Però Lasalle plantejava els seus arguments durant un judici, on eren pertinents. En canvi, l'intent de convertir un duel jurídic amb un fiscal en una teoria del desenvolupament històric no és més que un subterfugi covard. Segons Bauer, la utilització de la violència és admissible com a resposta a un colp d'estat ja realitzat, quan la "llei" ha perdut tot fonament, però és inadmissible vint-i-quatre hores abans del colp, amb l'objectiu d'evitar-lo. Seguint aquesta línia, Bauer traça la frontera entre l'austromarxisme i el bolxevisme com si es tractés de dues escoles de criminologia. La diferència real està en què el bolxevisme pretén derrocar el govern burgès mentre que la socialdemocràcia pretén eternitzar-lo. No hi ha dubtes que si es produís un colp, Bauer declararia: "No cridarem els obrers a prendre les armes contra els feixistes quan comptàvem amb organitzacions poderoses, una premsa legal, el quaranta-tres per cent dels vots i la municipalitat de Viena, quan els feixistes eren bandes il·legals que atacaven la llei i l'ordre. ¿Com podríem fer-ho ara que els feixistes controlen l'aparell estatal i es recolzen en les lleis que ells mateixos han creat, quan se'ns ha furtat tot, se'ns ha posat fora de la llei i ja no tenim contacte legal amb les masses (que, d'altra banda, estan desil·lusionades i descoratjades i s'han passat en gran proporció al feixisme)? Cridar *ara* a la insurrecció armada seria propi d'aventurers criminals o de bolxevics." Amb aquest gir filosòfic de cent vuitanta graus els austromarxistes seguirien simplement sent fidels a si mateixos en un cent per cent.

La consigna *desarmament intern* supera per la seua vilesa reaccionària tot el que produí fins ara la socialdemocràcia. Aquests cavallers els demanen als obrers que es desarmen en presència de l'estat burgès armat. Després de tot, les bandes feixistes són només destacaments *auxiliars* de la burgesia; així com avui les dissolen, les poden ressuscitar demà, doblement armades. En canvi, als obrers ningú els rearmarà si la socialdemocràcia apel·la a l'estat burgès per a desarmar-los. Naturalment, la socialdemocràcia tem les armes dels feixistes. Però sent el mateix temor pels obrers armats. Encara la burgesia té por de la guerra civil, en primer lloc perquè no està segura del seu resultat, i en segon lloc perquè no vol perturbacions econòmiques. El desarmament dels obrers és per a la burgesia una garantia contra la guerra civil, i en conseqüència augmenta al màxim les possibilitats d'un colp feixista.

L'exigència de desarmament intern d'Àustria afavoreix els països de l'*Entente*, el primer França i en segon lloc Anglaterra. El periòdic francès semioficial *Le*

Temps li explica severament a Schober que el desarmament intern és necessari tant en interès de la pau internacional com de la propietat privada. En el discurs que pronuncià en la Cambra dels Comuns, Henderson desenrotllà el mateix argument. En defensar la democràcia austríaca, defensà el Tractat de Versalles. En aquesta com en totes les qüestions importants, la socialdemocràcia austríaca serveix simplement de corretja de transmissió de la burgesia dels països vencedors.

La socialdemocràcia és incapaç de fer-se amb el poder i no vol fer-ho. No obstant, el cost de disciplinar els obrers a través la seua agència socialdemòcrata li resulta massa elevat a la burgesia. Aquesta necessita el feixisme per a mantenir sota control la socialdemocràcia i, en el cas en què siga necessari, per a fer-la completament a una banda. El feixisme vol el poder i és capaç de prendre'l. Una vegada ho haja fet, no dubtarà en posar-lo totalment a disposició del capital financer. Però aqueixa via mena a convulsions socials el cost de les quals també seria molt elevat. Això explica els dubtes de la burgesia i les lluites dels seus distints sectors, i determina la seua política més probable per a la pròxima etapa: utilitzar els feixistes per tal d'obligar els socialdemòcrates a col·laborar amb la burgesia en la revisió de la constitució, amb l'objectiu que aquesta combine els avantatges de la democràcia amb les del feixisme (feixisme en essència, democràcia en la forma), alliberant-se així de pagar el preu exorbitant de les reformes democràtiques i estalviant-se, si es possible, el preu també molt alt del colp feixista.

Tindrà èxit la burgesia per aquest camí? No totalment, ni per un període perllongat. Amb d'altres paraules, la burgesia no pot implantar un règim que li permeta recolzar-se tant en els obrers com en la petita burgesia arruïnada sense enfrontar les despeses de les reformes socials o els de les convulsions de la guerra civil. Les contradiccions són massa grans. Han d'esclatar i impulsar els esdeveniments en una o una altra direcció.

De qualsevol manera, la "democràcia" austríaca està condemnada. Per descomptat, després d'aquest atac d'apoplexia pot recobrar-se i viure un temps, quasi muda i amb una cama paralizada. És possible que haja de sofrir un segon atac abans de caure. Però el seu futur està decidit per endavant.

L'austromarxisme s'ha endinsat en una etapa històrica en què ha de pagar pels seus errors passats. La socialdemocràcia, després que salvà del bolxevisme a la burgesia, li està permetent ara salvar-se de la pròpia socialdemocràcia. Seria totalment absurd tancar els ulls a l'evidència que el triomf de feixisme no implicaria només l'exterminació física del grapat de comunistes sinó també l'aixafament implacable de les organitzacions i bases de suport de la socialdemocràcia. En aquest aspecte, com en tants altres, la socialdemocràcia no

fa mes que repetir la història del liberalisme, del que és un fill tardà. Més d'una vegada succeí en la història que els liberals ajudaren la reacció feudal a triomfar sobre les masses populars per a ser, al seu torn, liquidats per la reacció.

És com si la història hagués assumit la tasca especial de trobar les formes més notòries de refutar els pronòstics i directives que la Internacional Comunista ve plantejant des de 1923. Així succeí amb llur anàlisi de la situació revolucionària que visqué Alemanya en 1923, amb la seua caracterització del paper mundial d'Amèrica del Nord i l'antagonisme anglonord-americà, amb l'orientació que plantejà en 1924-1925 cap a la insurrecció revolucionària, amb la seua posició sobre les forces motrius i les perspectives de la revolució xinesa (1925-1927), amb la seua caracterització del sindicalisme britànic (1925-1927) amb la seua línia sobre la industrialització i el *kulak* en l'URSS, i així successivament. Avui el monstre del "tercer període" i del socialfeixisme sofreix la mateixa sort. Molotov descobrí que "França està a l'avantguarda de la insurrecció revolucionària". Però en realitat, de tots els països d'Europa és Àustria que viu una situació més revolucionària; i allí (aquest és el fet més significatiu) el punt de partida dels possibles processos revolucionaris no serà la lluita entre el comunisme i el "socialfeixisme" sinó el xoc entre la socialdemocràcia i el feixisme. Enfront d'aquesta situació, l'infortunat Partit Comunista austríac es troba en un atzucac.

Per cert, el xoc entre la socialdemocràcia i el feixisme és el fet fonamental de la política austríaca actual. La socialdemocràcia retrocedeix i fa concessions en tota la línia, s'arrossega de genolls, prega i lliura una posició rere altra. Però no per això el conflicte és menys real, ja que la socialdemocràcia està en la picota. Un avanç ulterior dels feixistes podria (i hauria) empenyar els obrers socialdemòcrates, i àdhuc un sector de l'aparell socialdemòcrata, més enllà dels límits que s'imposen els Seitzes, Otto Bauers i d'altres. Així com més d'una vegada el xoc entre el liberalisme i la monarquia provocà situacions revolucionàries que superaren a aquests dos contrincants, el xoc entre aqueixos dos agents antagònics de la burgesia (la socialdemocràcia i el feixisme) pot provocar en el futur una situació revolucionària que els supere.

En l'època de les revolucions burgeses no hauria servit per a res el proletariat revolucionari incapaç d'analitzar i comprendre les diferències entre els liberals i la monarquia, que hagués posat en la mateixa bossa a aquests adversaris en comptes d'aprofitar els seus conflictes de manera revolucionària. Tampoc serveix per a res el comunista que avui, davant el conflicte que es desenrotlla *entre el feixisme i la socialdemocràcia*, tracte simplement d'ignorar-lo amb l'única fórmula del *socialfeixisme*, sense cap contingut.

Aquesta posició (la política de l'esquerranisme absolut i buit) obstrueix per endavant el camí del Partit Comunista vers els obrers socialdemòcrates i

afavoreix en gran manera l'ala dreta del camp comunista. Una de les raons de l'enfortiment de la dreta és que amb les seues crítiques posa el dit en les nafres més evidents i indiscutibles del comunisme oficial. Com més incapaç és el partit de lligar-se amb els obrers socialdemòcrates, més fàcil li resulta a l'Oposició de Dreta de lligar-se amb l'aparell socialdemòcrata.

La negativa a reconèixer, o la incapacitat de comprendre, el caràcter de la crisi revolucionària, el minimalisme polític i la perspectiva de la preparació eterna, són els trets principals de la política de la dreta. Aquests pesen més quan la direcció de la Internacional pretén crear artificialment, amb mitjans administratius, una situació revolucionària. Llavors, la crítica de la dreta resulta superficialment convincent, però no té res en comú amb una estratègia revolucionària. La dreta recolza la política oportunista en les etapes més revolucionàries (en Alemanya, Xina i Anglaterra). Augmenta el seu prestigi amb la seua crítica a l'aventurerisme burocràtic, per a després poder actuar una vegada més com a fre en el moment decisiu.

La política dels centristes, que estan perdent la seua presa i per això es posen furiosos, a més d'afavorir la dreta fa anar l'aigua al molí de l'austromarxisme. L'única cosa que podrà salvar la democràcia austríaca en la pròxima etapa és una política equivocada del comunisme oficial.

Què significa exactament "socialfeixisme"? Per més astúcia que posen en les seues improvisacions aquests malaurats "teòrics", només poden respondre a aquest interrogant dient que la socialdemocràcia està disposada a defensar els fonaments de la dominació burgesa i les seues pròpies posicions dins del règim burgès utilitzant la força armada en contra dels treballadors. ¿Però que potser aqueixa no és una característica comuna a tots els partits "democràtics", sense excepció? ¿Pensem i hem dit alguna vegada que la democràcia és el regne de la pau social? ¿Que potser Kerenski i Seretelli no aixafaren el camperols i obrers durant la lluna de mel de la revolució democràtica? ¿No utilitzaren els radicals francesos la força armada contra els vaguistes abans i després de la guerra? ¿I la història dels governs dels partits Republicà i Demòcrata dels Estats Units, no està infestada de repressions sagnants contra els obrers en vaga? Si açò és feixisme, aleshores la història de la societat de classes és la història del feixisme. En aqueix cas, hi ha tantes classes de feixisme com partits burgesos: feixistes liberals, feixistes radicals, feixistes nacionals, etcètera. Llavors, ¿quin sentit té aquesta definició del feixisme? Cap. És només un sinònim ressonant de violència de classe.

A l'agost de 1914 li donarem a la socialdemocràcia el nom de socialimperialisme. Amb ell volíem significar que la socialdemocràcia és una forma especial d'imperialisme adaptada a la classe obrera. El seu imperialisme unifica la socialdemocràcia amb tots els partits burgesos sense excepció. El seu

“socialisme” la diferencia d’aquests partits. Socialimperialisme és una definició total.

Però el feixisme no és, de cap manera (llevat que es desitge jugar insensatament amb les paraules), un tret característic de tots els partits burgesos. Al contrari, constitueix un partit burgès *específic*, adequat per a determinades tasques i circumstàncies, enemic dels altres partits burgesos, sobretot, precisament, de la socialdemocràcia.

Es pot intentar refutar aquesta afirmació amb l’argument que la hostilitat entre els partits burgesos és molt relativa. Açò és veritat, però és una veritat general que no ens fa avançar un sol pas. El fet que tots els partits burgesos, des del feixisme fins a la socialdemocràcia, posen la defensa de la dominació burgesa per damunt de les seues diferències programàtiques no elimina aquestes diferències, ni el fet que lluiten entre si, ni la nostra obligació d’aprofitar aquesta lluita.

La socialdemocràcia austríaca està més lligada a la classe obrera que qualsevol altre partit de la Segona Internacional. Aquest únic fet determina que el desenvolupament de la crisi revolucionària en aqueix país implique una sèrie de profundes crisis internes en el Partit Socialdemòcrata. Encara que allí la diferenciació s’haja demorat, no és impossible que d’una ruptura del Partit oficial sorgisca un partit “independent” que passe a ser immediatament, com succeí en Alemanya, una possible base de masses per al Partit Comunista. No és indefectible que es done aquesta variant, però sí molt possible donades les circumstàncies. La perspectiva d’una possible ruptura de la socialdemocràcia davant l’impacte directe d’una crisi revolucionària no implica que els comunistes hagen d’adoptar una actitud més moderada envers els futurs o potencials “independents”. No cal demostrar la necessitat de denunciar implacablement els “esquerrans” tipus Max Adler, o models més recents. Però seria desastrós no preveure que en el curs de la lluita contra el feixisme és inevitable l’apropament entre el Partit Comunista i les masses d’obers socialdemòcrates, que encara es senten i es consideren socialdemòcrates. El Partit Comunista té l’obligació directa de criticar davant aquest públic el caràcter burgès de la socialdemocràcia, de demostrar-los a aquests obrers que la política socialdemòcrata és la política de la capitulació davant el feixisme. Com més severa siga la crisi, més oportunitats tindran les masses de confirmar la critica comunista amb la seua experiència. Però posar a la socialdemocràcia *en un mateix pla* amb el feixisme, quan els obrers socialdemòcrates l’odien mortalment i els dirigents el temen en igual mesura, implica entrar en contradicció amb les relacions polítiques reals, fer que les masses desconfien del comunisme i enfortir els llaços que les uneixen amb els seus dirigents.

No és difícil preveure que la igualació de la socialdemocràcia amb el feixisme

crea un nou perill, el de la idealització de la socialdemocràcia d'esquerra en el moment en què aquesta s'enfronta més seriosament amb el feixisme. Ja el ho demostrà l'experiència històrica. Cal recordar que l'assimilació de la socialdemocràcia amb el feixisme, proclamada per primera vegada en el malaurat Quint Congrés de la Internacional, tingué la seua antítesi inevitable en la capitulació davant Purcell, Pilsudski, Chiang Kai-shek, Radich i La Follette, cosa que està molt d'acord amb les lleis de la política. Qui posa en el mateix pla a l'extrema esquerra de la societat burgesa amb la seua extrema dreta, a l'austromarxisme amb el feixisme, assenta inevitablement les bases de la capitulació del Partit Comunista davant la socialdemocràcia d'esquerra en el moment més crític.

Aquesta qüestió està estretament lligada amb les consignes a llarg termini que des de fa temps aixeca la classe obrera austríaca: *soviets de diputats obrers i dictadura del proletariat*. En un sentit general, ambdues estan molt relacionades. Només es concep la formació de soviets en una situació revolucionària, amb un turbulent moviment de masses en què el Partit Comunista fa un paper cada vegada més important, condicions aquestes que precedeixen o acompanyen la conquesta del poder pel proletariat.

Però en Àustria, més que en qualsevol altre país, hi ha la possibilitat no sols que la consigna de soviets pugui no coincidir amb la dictadura del proletariat, sinó inclús que es contraposen, és a dir, que els soviets arriben a transformar-se en un bastió contra la dictadura del proletariat. És important comprendre-ho i preveure-ho perquè els epígons (Zinov'ev, Stalin i d'altres) feren de la consigna de soviets un fetitxe vulgar, substituint el seu contingut de classe per una forma organitzativa.

No en aquesta etapa de la lluita però si en la pròxima, hi ha la possibilitat que la socialdemocràcia austríaca es veja obligada a dirigir una vaga general (com ho feu en 1926 el Consell General del Congrés Sindical Britànic) i àdhuc a acceptar la formació de soviets per tal d'assegurar-se la direcció. Naturalment, açò produiria en el partit una crisi de major o menor envergadura. Friedrich Adler i la resta haurien de retirar-se. Max Adler, o algun altre encara més "esquerrà", argumentaria novament que els soviets més la democràcia poden produir algun tipus combinat d'estat, cosa que ens estalvia la necessitat de prendre el poder i implantar la dictadura. Aquesta etapa de la lluita entre la socialdemocràcia i el feixisme prendria desprevinguts tant els obrers socialdemòcrates com els comunistes, que s'acostumaren a escoltar tots els dies que la socialdemocràcia i el feixisme són bessons. Però aquesta etapa només representaria un sistema de traïció més complex i combinat dels interessos del proletariat per la socialdemocràcia, puix sota la direcció dels austromarxistes els soviets no serien les organitzacions de la lluita proletària pel poder, sinó un instrument per a impedir que el proletariat intenti apoderar-se de l'estat.

En Alemanya ja no és possible que es produísca aquesta situació, almenys amb una base de suport important, perquè el Partit Comunista és també molt fort. Però en Àustria les coses són diferents. Si els esdeveniments es desenrotllen ràpidament, es podria arribar al punt culminant molt abans que el Partit Comunista supere el seu aïllament i debilitat. Els soviets en mans dels austromarxistes podrien servir-los de mecanisme per tal d'assolir, una vegada més, que el proletariat deixi passar la situació revolucionària, salvant de nou, així, la societat burgesa, amb la inevitable conseqüència de l'ascens del feixisme. Sobra dir que en aqueix cas la bóta feixista aixafaria la socialdemocràcia. En política la gratitud no existeix.

En aquest moment, en Àustria les consignes de soviets i dictadura del proletariat són sols propagandístiques. No perquè estiga molt llunyana la situació revolucionària sinó perquè allí el règim burgès encara compta amb un vast sistema de vàlvules i frens de seguretat constituït per la socialdemocràcia. Contra les prèdiques dels fanfarrons i xarlatans, la tasca actual del Partit Comunista austríac no és "armar" (amb què?) les masses (quines?) i conduir-les al "conflicte final", sinó "*explicar pacientment*" (com digué Lenin... a l'abril de 1917!). Aqueix treball rendirà fruits ràpids i poderosos en la mesura en què el propi Partit Comunista entenga què està passant.

Primer de tot, doncs, cal fer a una banda aqueixa fórmula insensata, tan plena de bravates com buida de contingut, que iguala la socialdemocràcia amb el feixisme.

Cal recordar-los als comunistes austríacs l'experiència de 1918-1919 i el paper que exerciren els socialdemòcrates en el sistema de consells obrers.

Cal oposar al "desarmament intern" la crida a *l'armament* dels obrers. Aquesta consigna es ara molt més immediata i important que les de soviets i dictadura del proletariat. Els obrers no entendran l'afirmació que Bauer és un feixista. Però sí que poden comprendre molt bé, perquè té a veure amb la seua experiència política, que Bauer vol desarmar els obrers d'una vegada per sempre per a lliurar-los als feixistes.

No és possible suposar que es superarà la debilitat cridant frases radicals. Prou ja de tractar d'adequar el procés real a les fórmules esquemàtiques i barates de Stalin i Molotov. Cal tenir clar que ells no entenen res. El primer pas per al ressorgiment del partit és la readmissió de l'Oposició d'Esquerra. Però és evident que en Àustria, com en tota la resta de llocs, calen unes quantes lliçons més d'història abans que el partit trobe el camí correcte. Preparar el camí per a aquest canvi és tasca de l'Oposició. Per dèbil que siga numèricament l'Oposició en comparació amb el Partit Comunista, la seua funció és la mateixa: fer propaganda i explicar pacientment. Tenim l'esperança que l'Oposició comunista austríaca pugua treure pròximament una publicació regular (un

periòdic setmanal, si és possible) per a fer propaganda d'acord amb les exigències dels esdeveniments.

Crear aqueixa publicació exigirà grans esforços. Però és una tasca impostergable, per això cal complir-la.

ⁱ *Biulleten Opozitsi* n° 7, novembre-desembre de 1929.